

Ahol baj van — segítenek

Munkában az egészségügyi állandó bizottság

— Köszönjük az eddigi segítséget, igazán nagyon hálásak vagyunk. Csak még egy problémánk van. Kevés a házfelügyelői fizetés, jó lenne, ha néhány órás takarítói munkát kaphatnék, amit az öt gyermek mellett elvégezhetnek. — ezekkel a szavakkal kereste fel az I. kerületi tanács egészségügyi csoportját Sz. J. és felesége.

A kérést teljesítve

A sokgyermekes család története az itallal függ össze. A férj rossz társaságba került, alkoholistává vált, elitta fizetését. Végül — miután a szép szó nem használt — ifjúság elleni büntetés miatt indított ellene eljárást a rendőrség. A gyermekek éheztek volna, ha a társadalom, s főként az I. kerületi tanács egészségügyi csoportja és a mellette működő állandó bizottság nem segít. De segítettek, a férjet elvonókúra után állásba helyezték, és utána is figyelemmel kísérték magatartását. Természetes, hogy a feleség újabb kérésének sem mondtak ellent, s biztosították a négyórás takarítói munkát.

De Sz. J. és családja nem az egyedüli a hálálkodásban az I. kerületben. Az állandó bizottság alkoholizmus ellen küzdő társadalmi albizottsága még az év elején részletes munkatervet dolgozott ki az alkoholizmus elleni küzdelemre. Első dolguk volt, hogy összehívták a kerületi üzemek szb titkárait és segítségüket kérték, kutassák fel az üzemekben levő alkoholistákat, s jelentéseket az aktivistáknak, mert általános tapasztalat, hogy a feleségek, vagy a közeli hozzátartozók nem mernek segítséget kérni, félnek az alkoholista bosszújától.

„Zárt intézetet javaslunk”

Az egyik szegedi ktsz-ben dolgozó férfiszbó szintén a zülles útjára lépett. A család kimondhatatlanul rossz körülmények közé került. Az aktivisták működésbe léptek. Beszéltek a családdal, s ezután a férj önként jelentkezett alkoholelvonó kúrára.

A szabóra hatott a szép szó, csupán egy kérése volt: ha egy mód van, helyezték zárt intézetbe, mert ezáltal biztosabb gyógyulása. Így is történt, s azóta már vissza is tért családjához. A bizottság legutóbbi jelentése szerint itthon is rendszeresen

szedi a tablettát, józan, rendes életet él. Ismét dolgozik, s fizetését egy fillérig hazaadja.

Családlátogatás

Az egészségügyi állandó bizottság általában egyik legnagyobb feladatának tartja, hogy segítsen a sokgyermekes családokon. A védőnők segítségével nemrégiben számba vették, hogy a kerületben hány hatnál több gyermekes család van. Megvizsgálták lakáshelyzetüket, a család jövedelmét és a gyermekek kor szerinti megoszlását. Ahol szükség volt, patronálót jelöltek ki.

A patronálóra igen szép feladat vár. Rendszeresen látogatja a családokat, figyelemmel kíséri a gyermekek tanulmányi előmenetelét, s ha baj van, azonnal jelzi ezt az egészségügyi csoportnak, amely hivatalból anyagilag is segíthet. Így például könyvet vesznek a rászoruló gyermekeknek és pénzsegélyt is adnak.

Együtt a gyámhatósággal

Az egészségügyi állandó bizottság — a még eredményesebb munkáért — együttműködik a gyámhatósággal. Így sokkal többet tudnak segíteni a sokgyermekeseken,

s ez nem kampányszerűen, hanem rendszeresen történhet.

A tisztasági albizottság az egészségügyi állandó bizottság keretében fontos tevékenységet végez. Jelenleg is rendszeresen figyelemmel kíséri és ellenőrzi az I. kerület lakóházainak, utcáinak, parkjainak tisztaságát. A tisztasági mozgalmat félévenként értékeli. A legjobbak jutalmat kapnak. A jutalmazás mellett, ha kell, szigorúan el is járnak a rendbontók, a tisztasággal nem törődők ellen.

Összehangoltabban

A különböző társadalmi és tömegszervezetek — kampányszerűen — az idén is többször szerveztek egészségügyi felvilágosító előadásokat. Ez azonban így még nem elegendő, jó lenne, ha a felvilágosító munkát rendszeresítenék. Különösen nagy feladat hárul a Vöröskeresztre, amely már eddig is sokat tett például a véradozmozgalom sikeréért. Helyes, hogy mozgalmat indított anyatejgyűjtésre is.

A tömegszervezetek úgy tudnak hatékonyabb társadalmi munkát végezni, ha összefognak, tevékenységüket összehangolják.

H. M.

Egytized milliméternyi földmozgás

Nem okozott komolyabb károkat a földrengés — A centruma Bécs környékére esett

Az Országos Földrengés-vizsgáló Intézet műszerei a Sashegyen pontosan regisztrálták a keddi esti földrengés lefolyását. Feljegyzéseik szerint Budapesten a talaj este nyolc óra 46 perc 55 másodperckor mozdult meg először, és a rengéshullámok mintegy 12 percen át ismétlődtek.

A talajmozgás Budapesten gyöngye volt. A földrengések erősségét világszerte kétféle skála szerint minősítik. Az egyik, amely az emberi érzékeléshez igazodik, 12 kategóriát tartalmaz. A leggyengébb földrengés 12, a leggyengébb — amit az ember már nem is vesz észre — 1 intenzitású. A tegnapi esti rengés Budapesten ebben a kategorizálásban körülbelül a 2, Bécsben az 5. fokozatot érte el.

A másik kategorizálás a felszabaduló energiák szerint határozza meg a földrengések erősségét. Az eddigi leggyengébbek, az alaszka és az assami 8,6, a dunaharaszti 5,6, a keddi viszont csak 4,5 méretű volt, mégpedig

nem is Budapesten, hanem Ausztria) kivételével 20.47 órákor a mintegy hét másodpercig tartó erős lökések mindenütt érezhetőek voltak az országban. Mivel az ötös és hatos erősségű rengések epicentruma a bécsi medencében volt, az osztrák fővárosban és környékén erős nyugtalanságot váltott ki a lakosság, különösen a magas épületek lakói körében. Egy linzi toronyházból például a szabadban kerestek menedéket a lakók. A bécsi Burgtheater keddi esti előadását rövid időre megszakították. A szerda reggeli jelentések szerint a földrengés Ausztriában nem okozott számottevő anyagi károkat. Kelet-Ausztriában a hajnali órákban gyenge utórezgéseket észleltek. (MTI)

Három töltettel...

Tegnap robbantással „ütötték szét” a volt vasúti hid roncsait

Szegeden tegnap délután robbanás reszketettette meg a régi — a németek által 1944-ben lerombolt — vasúti híd környéki házakat. A vasúti híd kiemelési munkálatai folyamán az apróbb robbantások után most végezték el az első nagyobb erejét.

— Három töltetet helyeztünk el a roncsok között. Két 20 kilósat és egy 40 kilósat — mondta Samoskövi Albert építészvezető. — Ez körülbelül 120—150 tonna roncsot és követ mozgatott meg.

Ma ismét

— Milyen erősek ezek a töltetek?

— Körülbelül 3—4 ötemeletes házat lehetne lerombolni velük.

— Mikor lesz a következő robbantás?

— Csütörtökön délelőtt 10 órákor lezárjuk a környéket és egy hasonló erejű robbantást végzünk. Eddig nem tudtunk haladni a munkával, mert a Szőke Tiszát el kellett volna vontatni.

— Mennyi roncsot emeltek ki eddig?

— 150 tonna hidalkatrészt és 500 tonna követ. Persze ez csak kis hányada annak a roncsnak, ami víz alatt van.

1047 tonna

— Megállapították már, hogy hány tonna vasat kell kiemelni?

— Egy héttel ezelőtt még nem tudtam volna rá vá-

laszolni. Egy hete jött el ugyanis hozzánk Ruzicskai Sándor nyugdíjas MÁV-tiszt, aki szabad idejében szórakozásból külföldi lapokat böngészett, s felfedezett egy 1859-es francia lapot, melyben leírták az 1857-ben elkészült szegedi Tisza-híd adatait és építési technológiáját. Érdekessége a hídnek, hogy építéskor a világon először itt alkalmazták a keszono eljárást. Ilyen építési módszerrel 18 méterre süllyesztették a híd pilléreit. Ez a híd volt Magyarországon az első vasúti híd. Hossza 439 méter volt, s a szerkezet pillérek nélküli súlya 1047,8 tonna.

Egy darab a múzeumnak

A pillérsúlyokat, amelyek vastag öntöttvas-lemezzel voltak burkolva, nem tudtuk megállapítani. S amikor tudomást szerzett a híd történetéről a Közlekedési Múzeum, értesített bennünket, hogy egy darabot szeretnének elvinni a leletek közül. Persze nem a tűzvédelmi lövedékek közül, amelyeket szép számmal kiemeltünk már az iszapos hidroncsok alól.

— Milyen munkával folytatják a ronccsalanítást?

— A csütörtöki robbantás után roncsokat emelünk ki. A jövő héten újabb szakaszon lazítjuk meg a víz alá süllyedt kötőrmelékét és roncsokat.

K. A.

Meghalt Kollár Pálné

Mély gyász érte Szeged zenei életét: kedden délelőtt hosszú szenvedés után, 56 éves korában elhunyt Kollár Pálné, a Zeneművészeti Szakiskola nyugalmazott igazgatója. Kollár Pálné iskolai tanulmányait Szegeden és a budapesti Zeneakadémián végezte. Már diákkorában foglalkozott zeneoktatással, majd tanulmányainak befejezése után a szegedi zeneiskolában órádó tanárként működött. A felszabadulás után, 1945-ben lett a zeneiskola tanára, majd 1950-től 1963-ig, nyugdíjba vonulásáig igazgatója. Mint zenepedagógus zongorát és módszertant tanított.

Kollár Pálné közvetlenül a felszabadulás után bekapcsolódott Szeged és Csongrád megye zenei életének szerve-

zésébe. Igazgatósága idején kezdődött meg és teljesedett ki a zeneoktatás reformja, amelynek kimunkálásában és megvalósításában tevékenyen részt vett. Később mint megyei szakfelügyelő is igen sokat tett Csongrád megye zeneoktatásának fejlesztéséért. Pedagógusi és közéleti munkásságát 1953-ban Munka Erdeméremmel, 1963-ban, nyugdíjba vonulásakor pedig a Szocialista munkáért érdeméremmel tüntették ki.

Kollár Pálné emberszeretete, áldozatkészsége, nagy szakmai és általános műveltsége miatt mind tanítványai, mind munkatársai igen nagyra becsülték. A Zeneművészeti Szakiskola egykori igazgatóját saját halottjának tekintik. Temetéséről később történik intézkedés.

Kossuth Lajos sugárút 72/b

A gondnokkal nem találkoztam.

— Hazament már. Reggel óta dolgozott — mondja magyarázólag Magyar István, az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalat szegedi munkásszállójának portása.

Valóban már 9 óra. Majdnem minden ablaka sötét a Kossuth Lajos sugárút 72/b épületnek.

„Jó itt élni!”

— A lakók?
— Ma csendes nap van. Jó a tv-műsor. Ott vannak.

Kihaltak látszik a munkásszálló. Egy-egy gyors léptű hálókabátos fiatalember szalad végig az előtérben a szobák felé. Bent hagyta a cigarettáját.

— Telefonja volt — mondja az egyiknek a portás.

— Ki keresett? — csillan fel a szeme.

— A nővére.

— Köszönöm — alszik ki a csillogás. Úgy látszik más hívást várt...

Szünet van a tv-ben. Megmozdul a társaság. Van aki a kártyaszobában használja ki a kis időt, van, aki a napilapokat böngészi. Mások beszélgetnek, vagy könyvet olvasnak.

A társalgóban egymás mellett ül két férfi: Fleisz József és Bocskai Pál. Fáraótan dőlnek hátra a kényelmes karosszékeken.

— Jó itt élni — mondják, amikor közéjük ülök. Mindenünk megvan. Öten lakunk egy-egy szobában. Igaz, négyágyasra tervezték eredetileg, de kevés lenne a hely. Így is elférünk kényelmesen.

Az első lakó

Bocskai Pál az idősebb. Három éve van még a nyugdíjazásig. Villanyszerelő. Tótkomlóson lakik a családjával.

— Hogyan került Szegedre?

— Tótkomlóson egyszer volt munkám, máskor nem. Nehéz volt ott régebben a szakmában boldogulni. Ötvenben aztán szedtem a sátorfámat, eljöttem a szegedi vállalatához. Azóta itt dolgozom.

— Megszokta már a családtól távoli életet?

— Eleinte nehezen ment. Most is minden héten hazautazunk a fiammal, mert ő is itt dolgozik velem együtt. Az apja szakmáját követte.

1960-ban, amikor megnyitott a szálló, Bocskai bácsi volt az első lakó.

— Azóta már több helyen éltem, ahol éppen munka volt. De itt a legkényelmesebb. Mindenünk megvan, ami kell. Kényelmes lakószoba, ebédlő, tv, könyvtár, társalgó.

— Milyen a rend a szállóban?

— Amióta itt vagyok, nem volt komolyabb probléma. Mindenki józan életet él.

Bővítik a Férihegyi repülőtér

A Férihegyi repülőtér forgalmának gyors növekedése elkerülhetetlenné teszi a felvételi épület és az előtér bővítését. A kiviteli terveket az Út- és Vasútervező Vállalat mérnökei készítik.

Amint e tervekből kiolvasható, a kilátó terasz alatti térszűkítésével és az oldaljárnyak bővítésével több iroda új helyiséget kap, azonkívül külön-külön váróter-

Ha nem, megkeserül, mert kint alszik a küszöbön. De nem kell figyelmeztetni senkit. Az itt lakók tudják, hogy másnap 10—12 méter magasan dolgoznak, s ott kell a biztos egyensúlyérzék.

A „kegyetlen” ügyeletes

— Rendeznek közös programokat is?

— Elég gyakran. Tegnap például Petőfi-est volt. Már az éjfélt is elkongatta az óra, amikor befejeztük a beszélgetést.

Fleisz József figyel, helyessel.

— En már nagyon sok helyen voltam. Hároméves korom óta intézetekben, munkásszállásokon élek. Árva vagyok. Ilyen jó helyem még nem volt sehol. Nem érzem magam egyedül. Mindig van kivel beszélgetni.

Az első emelet a fiatalok birodalma. A lépcsőfeljárónál napos ül.

— Van kimiradási engedélyed? — kérdezi egy eltávozni készülő fiútól.

— Nincs.

— Akkor nyomás vissza tanulni! — mondja a „kegyetlen” ügyeletes. A fiú visszafordul. Lódörög egy kicsit, aztán kezébe veszi a könyvet.

— Muszáj volt rendet csinálni náluk is — mosolyog Bocskai bácsi. De most már kezdenek beleszokni: első a tanulás, s csak utána jön a szórakozás.

Háromszáznegyven férfi. Fiatal és öreg. Művezetők, szakmunkások, segédmunkások és ipari tanulók. Háromszáznegyvenen élnek ebben a Kossuth Lajos sugárúti házban. Ők mondják magukról:

— Úgy élünk együtt, mint egy nagy család.

S a szavaknak itt mély értelme van...

Kovács Attila